

پرواز خیال و نقش سناریو

در

طراحی معماری

با موضوع: محل سکونت و مطب گیاه پزشکی

ویژه دانشجویان مهندسی معماری و هنر

نویسنده: دکتر محسن وفامهر

۱۳۹۲

شابک
شماره کتابشناسی ملی
عنوان و نام پدیدآور

۲-۴۰-۵۶۵۰-۶۰۰-۹۷۸
۳۲۴۱۸۹۸:
: پرواز خیال و نقش سناریو در طراحی معماری: با موضوع: محل سکونت و
مطب گیاه پزشکی ویژه دانشجویان مهندسی معماری و هنر/ تالیف محسن
وقامهر

مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
موضوع
موضوع
موضوع
موضوع
موضوع
رده بندی دیویی
رده بندی کنگره
سرشناسی
شناسه افزوده
وضعیت فهرست نویسی

: مشهد - دانشگاه امام رضا (ع)، ۱۳۹۲.
: ۲۴۴ ص.
: معماری - طراحی
: معماری خانگی
: فضابندی اتاق (ساختمان های مسکونی)
: مطب - طرح و ساختمان
: اتاق کار - طرح و ساختمان
: ۷۲۰/۲۷۴
: ۱۳۹۲ پ ۷ و / ۲۷۵۰ NA
: وقامهر، محسن، ۱۳۳۲ -
: دانشگاه امام رضا (ع)
: فیبا

نام کتاب
مؤلف
حروف چینی و صفحه آرایی
ناشر
تیراژ
قطع
تاریخ انتشار
صفحات
امور فنی و چاپ
شابک

: پرواز خیال و نقش سناریو در طراحی معماری با موضوع:
محل سکونت مطب گیاه پزشکی
: دکتر محسن وقامهر
: جم کامپیوتر ۱۴۴۶۱۲۹ / ۰۵۱
: دانشگاه امام رضا (ع) - مشهد - صندوق پستی ۵۵۳-۹۱۷۳۵
: ۱۰۰۰
: وزیری
: ۱۳۹۲:
: ۲۴۴:
: موسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی
: ۲-۴۰-۵۶۵۰-۶۰۰-۹۷۸

حق چاپ محفوظ است

مراکز پخش و فروش: انتشارات آستان قدس رضوی (شرکت به نشر)

دفتر مرکزی: ص: پ ۹۱۳۷۵/۴۹۶۹، تلفن دفتر بازرگانی مشهد: ۸۵۱۴۸۴۰، توزیع: ۸۵۱۱۱۷-۷، ۸۵۱۱۱۳۶-۷
تلفن دفتر تهران: ۸۸۹۵۱۷۳۹-۸۸۹۶۰۶۲۰، گرگان: ۲۲۶۶۰۶۱، تربت حیدریه: ۵۷۰-۲۲۴، اصفهان: ۲۲۱۶۰۴۰

فهرست مطالب

سناریوی شماره ۱: آب آرام و آسمان آرام ...	۹
سناریوی شماره ۲: بگیریم طراوت از آب ...	۲۴
سناریوی شماره ۳: به آفتاب سلامی دوباره خواهیم کرد ...	۴۰
سناریوی شماره ۴: دشت در دشت همه سادگی و صبح و سکوت ...	۵۳
سناریوی شماره ۵: می‌رفتیم، و درختان چه بلند ...	۷۰
سناریوی شماره ۶: به شکوفه‌ها، به باران، برسان سلام ما را ...	۸۱
سناریوی شماره ۷: پنجره، فکر، هوا، عشق، زمین ...	۱۰۴
سناریوی شماره ۸: روی پستی آرام بلند ...	۱۱۲
سناریوی شماره ۹: بسان لب، بسان آبشارها و دریاچه‌ها ...	۱۲۵
سناریوی شماره ۱۰: پهنای سمن آبی تابستان ...	۱۳۶
سناریوی شماره ۱۱: درخت سرو، تنه‌ها، فراز کوه ...	۱۴۵
سناریوی شماره ۱۲: چون خنده جام است دخیلین خورشید ...	۱۶۰
سناریوی شماره ۱۳: شهر من گم شده است ...	۱۷۱
سناریوی شماره ۱۴: چک چک چلچله از قفس بهار ...	۱۸۱
سناریوی شماره ۱۵: تک درخت نارون شد، رنگ ...	۱۹۰
سناریوی شماره ۱۶: بهار خنده زد و ارغوان شکفت ...	۲۰۱
سناریوی شماره ۱۷: ساده‌ی ساده، آرام آرام، دریا ...	۲۱۵
سناریوی شماره ۱۸: روی یک سنگ سپید، زیر یک ابر کبود ...	۲۳۳

مقدمه

برای هر اقدام عملی ابتدا مقدماتی لازم است و مقدمه طراحی معماری ایده پردازی و داشتن نظریه و تفکر است. برای آنکه دانشجو بتواند برای طراحی معماری طرحی آماده و مهیا کند باید به لحاظ فکری و ذهنی آمادگی لازم را کسب کند. معماری که خود منصفه ظهور همه‌ی هنرها است و از فرهنگ، آداب و رسوم، سنن، ادبیات، شعر، موسیقی، سابقه تاریخی و ... در هر خطه سرچشمه می‌گیرد، می‌بایست بتواند افق فکر طراح را برای رسیدن به همه این امور به پرواز درآورد و یکی از ویژگی‌هایی که خداوند متعال به عنوان معمار هستی در نهاد انسان به ودیعت نهاده است، قوه تخیل و خیال اوست. بی‌آنکه بخشد انسان در کوچه پس کوچه‌های این کره خاکی با پاهای خود به تفحص و بررسی بپردازد و حتی ماشین‌ها نمی‌توانند با سرعت مورد انتظارش او را یاری نمایند در حالی که سوار با به پرواز درآوردن خیال خود می‌تواند به سرعت همه موانع را درنوردیده و همه آنها را کمی خواهد با دیده دل بنگرد.

برای یک معمار قدرت تخیل و سرایرامون هر موضوع و پدیده‌ای جزء لاینفک هر اقدام برای طراحی معماری است، شناخت انسان‌ها، نیاز آن‌ها، آماال و آرزوهایشان، نیاز به فضای مطلوب، متناسب با کارهای مختلف، توجه به اقلیم، آب و هوا، موقعیت مکانی و جغرافیایی، شناخت خصیصه‌های روحی و روانی هر فرد و نحوه نگرش وی به زندگی و نوع تخصص و اشتغال آن‌ها و همه آنچه که برای هر انسان به عنوان چرخه حیات و زندگی وی جریان دارد لازم است و مسلمانان تا تک تک آن‌ها از ضروریات هر نوع پیش طراحی برای یک معمار است.

در این کتاب که مجموعه سناریوهای مختلف فقط برای یک موضوع آن هم با عنوان محل سکونت و مطب گیاه پزشکی سنتی تنظیم شده، ملاحظه می‌شود که برای طراحی همین موضوع و توصیف همه نکاتی که باید در نظر یک طراح مجرب باشد می‌توان با سناریوهای مختلف آن هم با سبک و سیاق و نگاهی متفاوت و گوناگون به یک موضوع نگریست و همه ابعاد مختلف آن را مورد کنکاش، بررسی و جستجو قرار داد. مسلماً با این نحوه نگاه است که می‌توان به موضوع تقرب بیشتری جست و یا همه وجود ابعاد مختلف آن را خوب درک کرده و مورد تجزیه و تحلیل قرار داد. در مسیر پرواز خیال هر چه جستجوی بیشتری انجام گیرد، ابعاد مختلف موضوع آشکارتر شده و موجب انکشاف و انطباق حقیقت با موضوع می‌شود؛ لذا یکی از ضروریات هر گونه طراحی، تفکر عمیق و

تدبیر برای درک فضای مورد نیاز معماری است که پیش درآمد آن پرورش قوه تخیل و ایجاد یک تفکر خلاق است. این کتاب با توجه به تعداد سناریوهایش موجب شکوفایی فکر شده و تمرینی است برای یک موضوع معین تا از تربیت و پرورش قوه تخیل به پرواز خیال برسد.

از خصوصیات دیگر این متن، ترکیب دو عنوان با موضوع طراحی مسکن به عنوان محل سکونت و نیز طراحی مطب گیاه پزشکی به عنوان محل کار مطرح شده تا ذهن طراح بتواند با موضوع مختلف درگیر شده و موجب خلاقیت و شکوفایی بیشتر او گردد. بنابراین در هر نوع طراحی به ویژه طرح‌هایی که باید بدیع و نوآورانه باشند لازم است که پیش از سابقه ذهنی و حافظه تاریخی به آن‌ها پرداخت. در غیر این صورت هر طرح ارائه شده ابتدایی ساکن نمی‌تواند متکامل و ترقی باشد.

شاید این کتاب را می‌توان گفتی باشد که در زمینه سناریو و پرواز خیال برای طراحی معماری، منتشر می‌شود و طبعاً می‌تواند حتی به عنوان مبنایی برای سایر طرح‌های معماری مورد استفاده واقع شود.

در این کتاب سعی شده، تخیلات مطرح شده با تصاویر متناسب و مرتبط با موضوعات گوناگون تنظیم شود تا خواننده را به صورت غلبه، تصویری و توأم با احساس فعال به عمق مطالب رهنمون نماید. تا رابطه‌ای مستقیم و قوی میان خواننده و موضوع برقرار شود.

از نکات دیگری که در مورد این کتاب می‌توان بیان کرد، این است که خواننده را نیز همراه با متن کتاب به پرواز خیال در می‌آورد لذا بهره‌گیری از این برای عموم و همه کسانی که به دنبال تدارک و تهیه مسکن یا فضای کار بهینه برای خویش هستند به ویژه طراحان، مهندسان و دانشجویان مهندسی عمران و معماری، توصیه می‌گردد.

این کتاب حاصل یک ترم تلاش گروهی در کلاس بوده که در کنار سه استاد تربیه تلفیق و در اختیار شما قرار می‌گیرد. در همین جا لازم است از کلیه دانشجویان محترم خانم‌ها: نیلوفر برهانی‌نائینی، سیده سارا میرمحمدی، مریم باقری‌نیا، ندا موغلی، شهنوش معنوی‌طهرانی، مهر و افراشته، شبنم انوشیروانی، بهاره نقیب، سهیلا عمری‌زاده، افتخار یاوریان، نگار بخشنده، الناز پویا فرد، نازنین منتظری و آقایان: رضا رحیمی، امیر مسگرها، سیروان زارعی و ایمان ظفرنیا که در تهیه و تدوین این اثر همکاری صمیمانه داشته‌اند بدین وسیله مراتب تقدیر و تشکر خویش را اعلام نمایم. همچنین از خانم

مهندس فاطمه وفامهر که ویراستاری این کتاب را بر عهده داشته‌اند نیز، تقدیر و تشکر ویژه می‌نماید.

در پایان علیرغم بیان نقاط قوت کتاب و به دلیل خلاء موجود در این زمینه قطعاً ممکن است حاوی کاستی‌هایی باشد که از همه اساتید، پیشکسوتان، اهل فن و هنر به ویژه دانشجویان محترم تقاضا دارم هرگونه پیشنهاد و یا انتقادی را به صورت کتبی با مؤلف در میان بگذارند تا در چاپ‌های بعدی مورد توجه و بهره برداری قرار گیرد.

دکتر محسن وفامهر

استاد دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه علم و صنعت ایران

بهار ۱۳۹۲